

об'єктивності та точності аналізу. Використання індексів дозволяє зробити складні економічні дані більш зрозумілими та доступними для інтерпретації.

Важливо враховувати, що використання індексів в економічному аналізі має свої обмеження і потребує обережного підходу. Наприклад, необхідно враховувати методологію розрахунку індексу, можливість впливу аномальних або незначних подій на результати та враховувати контекстуальні фактори, що впливають на економіку [4].

Отже, підсумовуючи можна сказати, що використання індексів в економічному аналізі є важливим інструментом для вимірювання, порівняння та вивчення змін в економічних показниках. Вони допомагають зрозуміти тенденції, виявити залежності та приймати обґрунтовані рішення на основі об'єктивних даних. Однак їх використання має враховувати контекстуальні особливості та обмеження, щоб забезпечити точність та об'єктивність аналізу.

Список використаних джерел

1. Статистика: Індекси. URL: https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:358310700eb8ebb95c49a6de7bd28ee9bd78ae3f/20170321104342/372864/index.html (дата звернення: 28.04.2023).
2. Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля: Види індексів. URL: <https://studfile.net/preview/2502083/page:2/> (дата звернення: 28.04.2023).
3. Купалова Г.І. Індексний метод. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/24838-111-ndeksniy-metod.html> (дата звернення: 28.04.2023).
4. Опря. А.Т. Індексний метод. URL: <https://textbook.com.ua/statistika/1473453156/s-19> (дата звернення: 28.04.2023).

Зозуля О.В., здобувач вищої освіти
Науковий керівник: **Слюсаренко А.В.**, кандидат економічних наук
Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Ціноутворення в сільському господарстві має свої особливості, порівняно з іншими галузями економіки. Останнім часом в аграрному секторі економіки України маємо таку ситуацію: з одного боку, сільське господарство є безумовною зоною бідності з низькими показниками фондоозброєності та оплати праці, з іншого - галузь є лідером за показником рентабельності. В середньому за останні п'ять років рентабельність

сільського господарства становила близько 15%, що є дуже високим показником [3].

Метою роботи є теоретичне обґрунтування особливостей цінноутворення в сільському господарстві та визначення основних чинників, що впливають на формування ціни на продукцію.

У сучасних умовах для розвитку національного аграрного сектору ключову роль відіграють нові технології та якісні виробничі ресурси. Важливо звернути увагу на забезпечення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств шляхом створення економічних умов, таких як субсидії, пільгові кредити та податкові преференції, що потребує втручання держави через її аграрну політику [2].

Один з головних чинників ціноутворення в сільському господарстві - це залежність від природних умов. Погодні умови та погрози з врожаєм можуть значно впливати на кількість та якість сільськогосподарської продукції. Наприклад, у разі негоди або шкідливих епізоотій, може зменшитись виробництво, що призведе до підвищення цін на продукцію. Або ж, навпаки, сприятливі погодні умови можуть збільшити виробництво і відповідно знизити ціни на продукцію.

Іншим фактором, який впливає на ціноутворення в сільському господарстві, є технології та методи вирощування. Введення нових технологій, які забезпечують високу якість та кількість виробленої продукції, може дозволити знизити ціни. З іншого боку, відсутність доступу до сучасних технологій та методів вирощування може призвести до зменшення виробництва та підвищення цін.

Також важливим чинником ціноутворення є споживчий попит. Зміни в споживчому попиті можуть привести до підвищення або зниження цін на продукцію сільського господарства. Наприклад, попит на органічну продукцію може зрости в результаті збільшення уваги до здорового способу життя та екології, що призведе до підвищення ціноутворення на сільськогосподарську продукцію [2,3].

Сьогодні виникає потреба у новому підході до встановлення цін на сільськогосподарську продукцію. Деякі економісти та аграрники не враховують різницю між нормою прибутку та рівнем рентабельності, а також не враховують те, що сільське господарство опинилося в нерівних умовах з іншими галузями економіки. Ціна на сільськогосподарську продукцію повинна покривати нормативні витрати та забезпечувати прибуток на капітал, який був вкладений у виробництво, з урахуванням того, як швидко цей капітал обертається та вартості землі у сільському господарстві. Крім того, ціна на продукцію, роботи та послуги має забезпечувати відтворення витрат, не враховуючи амортизацію, та створювати прибуток на середньорічну вартість капіталу.

Твердження окремих економістів про те, що сільське господарство є більш рентабельним за промисловість через вищий рівень рентабельності, є

хибним. Насправді, це є ілюзією, яка ґрунтується на помилкових розрахунках економістів та загальноекономічних служб країни [1].

Отож, у формуванні ефективної моделі ціни важливо мати наукове обґрунтування для нормативних витрат, що включають матеріально-технічні витрати, оплату праці та різні види капіталу. Ці витрати повинні враховувати технологію виробництва і зміну цін на ресурси. В аграрному виробництві, як і в інших галузях, виробник повинен отримувати прибуток, що не менший за середню по економіці норму, за одиницю продукції капіталу, включаючи вартість землі. Оскільки ефективність є ключовим фактором в аграрному виробництві в ринкових умовах, ці фактори повинні бути уважно розглянуті при формуванні моделі ціни.

Список використаних джерел

1. Аграрний сектор економіки України (стан і перспективи розвитку) [Текст] / М. В. Присяжнюк, М. В. Зубець, П. Т. Саблук [та ін.]; за ред. М. В. Присяжнюка, М. В. Зубця, П. Т. Саблука, В. Я. Месель-Веселяка, М. М. Федорова. – К.: ННЦІАЕ, 2011. – 1008 с.

2. Месель-Веселяк, В. Я. Економічні передумови забезпечення розширеного відтворення сільськогосподарського виробництва в Україні [Текст] / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2011. – № 3. – С. 9 – 20.

3. Шпичак, О. М. Теоретико-методологічні аспекти ціноутворення на сільськогосподарську продукцію [Текст] / О. М. Шпичак // Економіка АПК. – 2012. – № 8. – С. 3-10.

Іваненко В.С.,

здобувачка вищої освіти,

Курепін В.М.

канд. екон. наук, доцент кафедри
методики професійного
навчання

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В Україні децентралізаційні реформи до початку повномасштабної агресії та проведенні бойових дій на території держави відбулися не в повному обсязі. Але місцеве самоврядування вже має досить високий рейтинг довіри громадян та послідовно і чесно з перших кроків реформи виконує свою роль та місію – місцева влада для мешканцям своїх громад [1].

Нажаль наша країна була слабо готова до широкомасштабних бойових та повноцінної війни, тому деякі плани та алгоритми дій, які мали б прописати у кожному органі місцевого самоврядування та на об'єктах